

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

16 februari 2016

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

over het ontwerp van
vrijhandelsovereenkomst tussen
de Europese Unie en Canada, de
“Alomvattende Economische en
Handelsovereenkomst” (CETA)

AMENDEMENT

Zie:

Doc 54 **1137/ (2014/2015):**

001: Voorstel van resolutie van de heren Hedeboom en Van Hees.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

16 février 2016

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

relative au projet de
traité de libre-échange à conclure entre
l'Union européenne et le Canada,
dénommé “Accord économique et
commercial global” (AECG/CETA)

AMENDEMENT

Voir:

Doc 54 **1137/ (2014/2015):**

001: Proposition de résolution de MM. Hedeboom et Van Hees.

3469

Nr. 1 VAN MEVROUW MATZ

Verzoek 1

Dit verzoek vervangen door wat volgt:

“1. niet over te gaan tot de ratificatie van de CETA in haar huidige vorm, maar in de plaats daarvan bij de betrokken instanties van de Raad van de Europese Unie te eisen dat de EU de (momenteel aan de gang zijnde) tekstherziening echt te baat neemt om een aantal, in de huidige stand van zaken problematische aspecten te verduidelijken en te corrigeren, teneinde met name:

— duidelijkere begrenzings op te nemen waarmee kan worden gegarandeerd dat de Staten het recht hebben de voor de behoeften van de bevolking essentiële openbare diensten van de CETA uit te sluiten, inzonderheid betreffende de toegankelijkheid van water en betreffende de volledige en eenduidige bescherming van de culturele uitzondering;

— van de CETA elke geschillenbeslechtsingsclausule “tussen Staten en investeerders” (ISDS) uit te sluiten en voorrang te geven aan een geschillenbeslechtsingsregeling “van Staat tot Staat”, zoals dat het geval is bij de vrijhandelsovereenkomst tussen Australië en de Verenigde Staten (AUSFTA);”.

VERANTWOORDING

In zijn huidige vorm is de CETA (die, naar het voorbeeld van het ontwerp voor een TTIP-overeenkomst tussen de EU en de VS, de controversiële “ISDS-clausule” bevat) moeilijk aanvaardbaar. Met de (momenteel aan de gang zijnde) tekstherziening kunnen echter nog een aantal problematische aspecten worden verduidelijkt en/of gecorrigeerd. De Europese Commissie verheelt immers niet dat zij bepaalde facetten opnieuw wil onderzoeken, en inzonderheid de geschillenbeslechtsingsclausule “tussen Staten en investeerders” (ISDS) wil herzien en bijsturen. Derhalve moeten die door de Commissie ondernomen stappen worden ondersteund, moet worden aangegeven wat dienaangaande onze vereisten zijn,

N° 1 DE MME MATZ

Point 1

Remplacer ce point comme suite:

“1. de ne pas procéder à la ratification de l’AECG (CETA) tel qu’il se présente aujourd’hui mais plutôt d’exiger au sein des instances concernées du Conseil de l’Union européenne que l’UE mette réellement à profit la révision des textes (qui est actuellement en cours) pour clarifier et corriger un certain nombre d’éléments problématiques en l’état actuel des choses afin notamment:

— d’inclure des balises plus claires permettant de garantir le droit des États d’exclure de l’AECG des services publics essentiels aux besoins de la population, en particulier en ce qui concerne l’accessibilité à l’eau et la protection complète et sans ambiguïté de l’exception culturelle;

— d’exclure de l’accord AECG toute clause de règlement des différends “État-investisseur” (ISDS) et de donner la priorité à un mécanisme de règlement des différends “d’État à État” comme dans le cadre de l’accord de libre-échange entre l’Australie et les États-Unis (AUSFTA);”.

JUSTIFICATION

Dans sa forme actuelle (qui inclut entre autres la controversée “clause ISDS”, à l’instar du projet de TTIP entre l’UE et les États-Unis), le traité AECG est difficilement acceptable. Cependant, la révision des textes (qui est en cours actuellement) peut encore permettre de clarifier et/ou de corriger un certain nombre d’aspects problématiques. En effet, la Commission européenne ne cache pas sa volonté de réexaminer certains éléments et en particulier de revoir et modifier la clause de règlement des différends “État-investisseur” (ISDS). Il convient dès lors de soutenir ces démarches, d’indiquer quelles sont nos exigences en la matière et d’attendre les résultats de ces négociations avant de pouvoir prendre

en moeten de resultaten van die onderhandelingen worden afgewacht alvorens definitief een standpunt te kunnen innemen voor of tegen de CETA.

Meer bepaald moet dus nog altijd worden geëist dat de “ISDS-clausule” (die het grootste pijnpunt is) wordt ingetrokken; dat geldt ook voor de “afgezwakte” versie die de Europese Commissie heeft voorgesteld in het kader van de onderhandelingen over het TTIP. De oprichting van een instantie die de jurisdictie van de lidstaten beperkt, is immers gewoonweg nog altijd onaanvaardbaar. Het is dus noodzakelijk iedere beroepsmogelijkheid bij private rechtscolleges te weigeren. Voorts is een dergelijke clausule niet verantwoord tussen twee partijen die beschikken over sterk uitgebouwde en efficiënte rechtssystemen.

Wat die kwestie aangaat, moet dan ook worden beklemtoond dat de in 2005 tussen Australië en de Verenigde Staten in werking getreden vrijhandelsovereenkomst (AUSFTA) een precedent is waardoor men zich in gunstige zin zou kunnen laten inspireren voor de CETA, daar die overeenkomst niet in een ISDS-clausule voorziet. De AUSFTA-overeenkomst bevat in de plaats daarvan een gedetailleerd hoofdstuk over de bescherming van investeringen met regels tegen onteigening, discriminatie enzovoort. De AUSFTA-overeenkomst biedt weliswaar de mogelijkheid op arbitrage een beroep te doen, maar alleen op voorwaarde dat de beide partijen daarmee instemmen; zo niet bestaat de gewone oplossing erin dat de geschillen omtrent investeringen voor de nationale rechtbanken worden beslecht op grond van het nationale recht.

position de manière définitive sur un soutien ou un rejet du traité AECG.

En ce qui concerne plus particulièrement “l’ISDS” (qui constitue le problème principal), il convient donc toujours d’exiger le retrait de tels dispositifs, y compris la version “amoindrie” qu’a proposée la Commission européenne dans le cadre des négociations sur le TTIP. En effet, l’inclusion d’un organe qui limite la juridiction des États membres continue à être tout simplement inacceptable. Il est donc nécessaire de refuser l’inclusion d’une possibilité de recours des investisseurs auprès des tribunaux privés. De plus, une telle clause ne se justifie pas entre deux parties qui disposent de systèmes juridiques largement développés et performants.

Sur cette question, il convient donc de souligner que l’accord de libre-échange entré en vigueur en 2005 entre l’Australie et les États-Unis (AUSFTA) constitue un précédent dont on pourrait s’inspirer positivement pour l’AECG puisque cet accord ne prévoit pas d’ISDS. L’AUSFTA comprend plutôt un chapitre détaillé sur la protection des investissements avec des règles contre l’expropriation, la discrimination, etc. L’AUSFTA permet de recourir à l’arbitrage, mais seulement à condition que les deux Parties soient d’accord, autrement l’option par défaut est de résoudre les différends relatifs aux investissements dans les tribunaux nationaux sur base du droit national.

Vanessa MATZ (cdH)